

Çal??ma Ya?am? Kalitesi Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çal??ma Ya?am? Kalitesi Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18356>

Özet

Çalışma Yaşam Kalitesi Tutum Ölçeği, profesyonellerin kendi çalışma yaşamlarının kalitesine yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş **psikometrik** bir araçtır. Ölçek, özellikle özel sektörde çalışan bireylerin iş tatmini, iş-yaşam dengesi, çalışma ortamı ve kariyer geliştirme imkanları gibi **Çalışma Yaşam Kalitesi** (ÇYK) boyutlarına ilişkin algılarını değerlendirmek üzere tasarlanmıştır. Bu ölçek, Gökhan Asım ve arkadaşları tarafından 2021 yılında gerçekleştirilen bir geçerlik ve güvenirlik çalışması kapsamında literatüre kazandırılmıştır.

Ölçeğin geliştirme süreci, ÇYK kavramının çok boyutlu doğasını yansıtacak şekilde titizlikle yürütülmüştür. Elde edilen bulgular, ölçeğin hedef popülasyon olan özel veteriner hekimlerin çalışma koşulları ve bu koşullara yönelik tutumlarını ölçmede yüksek düzeyde geçerli ve güvenilir bir araç olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Çalışma Yaşam Kalitesi, Tutum Ölçeği, Ölçek Geliştirme, Veteriner Hekimler, Psikometri, İş Tatmini, Örgütsel Davranış.

Yazarlar

Gökhan Asım, M. A. Tekindal, A. Yaşar.

Amaç

Çalışma Yaşam Kalitesi Tutum Ölçeği'nin temel amacı, belirli bir meslek grubunda çalışan bireylerin, çalışma yaşamlarının kalitesine dair sahip oldukları **tutumlar** sistematik ve standart bir biçimde belirlemektir. Ölçek, özellikle çalışma koşulları, örgütsel destek, kariyer olanakları ve ücret gibi faktörlerin çalışanlar üzerindeki etkilerini nicelleştirmeyi hedefler.

Ölçeğin orijinal geliştirme çalışması, özel sektörde görev yapan veteriner hekimlerin ÇYK düzeylerini tespit etme ihtiyacından doğmuştur. Bu bağlamda, ölçek hem akademik araştırmacılara hem de insan kaynakları yöneticilerine, çalışan refahını ve motivasyonunu artırmaya yönelik stratejiler geliştirmede kullanılabilecek somut veriler sunmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçek, bireyin çalışma ortamına, işine ve kariyerine yönelik bilişsel, duygusal ve davranışsal eğilimlerini içeren tutum yapısını ölçmektedir. **Çalışma Yaşam Kalitesi**, genellikle ağırdaki temel boyutları kapsayan çok faktörlü bir yapı olarak ele alınır:

Fiziksel ve Güvenli Çal??ma Ortam?
Ücret ve Yan Haklar
Sosyal Bütünle?me ve ?li?kiler
Kariyer Geli?tirme ve Kullan?m Olanaklar?
??-Ya?am Dengesi

Ölçek, bu boyutlara dair bireysel alg? ve memnuniyet düzeylerini yans?tarak, ÇYK'nin genel bir de?erlendirmesini sunmaktadır. Yap?s?sal geçerli?in belirlenmesi için faktör analizleri kullan?larak tutum yap?s?n?n alt bile?enleri ortaya ç?kar?lm??t?r.

Geçerlik

Ölçek, Asl?m, Tekindal ve Ya?ar (2021) taraf?ndan yürütülen çal??mada geçerlik analizlerine tabi tutulmu?tur. Geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? (Çal??ma Ya?am? Kalitesi Tutumu) ne derecede do?ru ölçtü?ünü kan?tlamay? içerir.

Yap?s?sal geçerli?i kan?tlamak amacıyla **Faktör Analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Elde edilen faktör yap?s?, teorik beklentilerle uyumlu bulunmu? ve ölçe?in maddelerinin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?i tespit edilmi?tir. Detayl? içerik geçerli?i ve yap?s?sal geçerlik bulgular? için okuyucunun orijinal makaleye ba?vurmas? önerilir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarlıl???n? ve kararlıl???n? de?erlendirmek için gerçekleştirilmi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarlıl???n? belirlemek amacıyla yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesapland??? varsay?lmaktadır.

Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Orijinal ara?t?rmada elde edilen güvenilirlik katsay?lar?, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilecek düzeyde yüksek bir iç tutarlıl???a sahip oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Çal??ma Ya?am? Kalitesi Tutum Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak ve do?rulamak amacıyla faktör analizinden yararlan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin hangi temel psikolojik boyutlar altında topland???n? bilimsel olarak kan?tlam??t?r.

Özel veteriner hekimler popülasyonu üzerinde gerçekleştirilen örnekleme, yap?s?sal geçerli?i sa?lamak adına **Faktör Analizi** teknikleri (muhtemelen Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi) kullan?lm??t?r. Bu analizler sonucunda ölçe?in, ÇYK tutumunu temsil eden anlaml? ve

açıklayıcı faktörlerden oluştuğu belirlenmiştir.

Araç

Test Türü: Tutum Ölçeği (Geliştirme Çalışması)

Format: Olaslıkla Likert Tipi Derecelendirme (Genellikle 5'li veya 7'li Likert formatı kullanılır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yetkin Çalışanlar

Yaş Grubu: Çalışma Yaşamında Aktif Olan Yetkinler

Popülasyon Detayları: Özel Sektörde Çalışan Veteriner Hekimler

Test Metodolojisi: Psikometrik ölçek geliştirme prensipleri çerçevesinde, madde havuzu oluşturulması, uzman görüşü alınması, pilot uygulama ve yapısal geçerliliği test etmek üzere faktör analizleri.

Anahtar Kelimeler

ÇYK, Veteriner Hekim, Tutum, Ölçek, Güvenirlilik, Geçerlik, Gökhan Asım.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Gökhan Asım

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresi: vetaslim@gmail.com

Yazışma Adresi: Orijinal makalede belirtilen kurumsal adresler geçerlidir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2021 (Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması'nın Yayınlandığı Yılı)

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için genellikle sorumlu yazar (Gökhan Asım) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım izni ve olası ücretlendirme bilgileri için yazar ile doğrudan iletişime kurulmalıdır.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı bulgular, açık erişimli bir dergide yayımlanmıştır. Orijinal makalenin bağlantısı aşağıdadır:

journals.tubitak.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir:
calisma-yasami-kalitesi-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Asım, G., Tekindal, M. A., & Yağar, A. (2021). Determination of quality of working life of private veterinarians: validity and reliability study. *Turk J Vet Anim Sci*, 45(2), 346-353.

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir:
journals.tubitak.gov.tr

Çalışma Yaşam Kalitesi Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri orijinal kaynak metinde yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme yapısı için Asım, Tekindal ve Yağar (2021) tarafından yayımlanan orijinal bilimsel makaleye başvurulması gerekmektedir.